

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΑΡΙΘ ΦΥΛΛΟΥ 229

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

1913

Περί κηρύσεως της μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας Συμβάσεως περί Ειρήνης της 1/14 Νοεμβρίου 1913.

Νόμος ΔΣΗΨ (ὕπ' ἀριθ. 4213)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐψηφίσθησαν δημοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσθησαν καὶ διατάσσονται·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξύ Ελλάδος καὶ Τουρκίας συνομολογηθεῖσα καὶ ἐν Ἀθήναις ὑπογραφείσα τὴν 1/14 Νοεμβρίου 1913 Σύμβασις περὶ Εἰρήνης, ἐξ ἄρθρων 16, μετὰ τριῶν Πρωτοκόλλων καὶ μιᾶς Δηλώσεως παρεξηγημένων αὐτῆ, ὧν τὸ κείμενον ἔπεται ἐν μεταφράσει, ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς ἰσχύν.

Προοίμιον

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν, διαπνεόμενοι ἐξ ἴσου ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ παρῶσιν αὐτοὺς δεσμούς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς φιλίας αἰσίως ἀποκαταστάνας μετὰ αὐτῶν, καὶ νὰ διευκολύνωσι τὴν ἐπανάληψιν κανονικῶν μετὰ τῶν δύο Χωρῶν σχέσεων, ἀπεφασίσαν νὰ συνομολογήσωσι πρὸς τοῦτο Σύμβασιν καὶ διώρισαν Πληρεξούσιους Αὐτῶν ὡς ἔπεται :

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχότητα τὸν Κύριον Δημήτριον Πανᾶν, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν·

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχότητα τὸν Γκαλὴπ Κεμάλῆ Μπέην, Ὀθωμανὸν Πληρεξούσιον·

(Ὅτινες ἀνακαινώσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγραψαν εὐρεθέντα ἐν τάξει συνεβάλοντο τὰ ἐπόμενα :

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης πράξεως αἱ μεταξύ Τουρκίας καὶ Ελλάδος διπλωματικαὶ σχέσεις θέλουσιν ἐπαναληφθῆ καὶ τὰ αἰετὰ Προξενεῖα θ' ἀποκαταστῶσι καὶ θὰ λειτουργήσωσιν ἐν ταῖς δύο Χώραις.

Ἡ Αὐτακρατορικὴ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις θὰ δύναται νὰ ἰδρύσῃ Πραξενεῖα ὅπου τῶν ἐκχωρηθειῶν χωρῶν εὐρηγται ἡδὴ Πράκτορες ἕνων Δι' ἁμείων, καθὼς καὶ πανταχοῦ ὅπου ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις τῆς Ελλάδος δὲν ἤθελεν εὐρεῖ κώλυμά τι πρὸς παραδοχὴν αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Αἱ Συνθήκαι, αἱ Συμβάσεις καὶ Πράξεις, αἱ συνομολογηθεῖσαι ἢ διατελοῦσαι ἐν ἰσχύϊ μετὰ τῶν δύο Χωρῶν κατὰ τὴν διακοπὴν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων, θέλουσιν ἐπανέλθῃ ἀνεραίως ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς προκειμένης Συμβάσεως, αἱ δὲ δύο Κυβερνήσεις πρὸς ἀλλήλας, ὡς καὶ οἱ ὑπῆκοι αὐτῶν, τίθενται ἐν τῇ αὐτῇ ἐν ἣ εὐρίσκοντο πρὸ τῶν ἐχθροπραξιῶν καταστάσει.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 συννημένον τῇ παρούσῃ Συμβάσει Πρωτόκολλον ἐφαρμοσθήσεται ἐν ἀπάναις ταῖς χώραις τῆς Ελλάδος.

Ἄρθρον 3.

Τὰ δύο Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη χρησιμοποιεῖσι πλήρη καὶ τελείαν ἀνεπηρέστηαν εἰς πάντα τὰ πρόσωπα τὰ ἐνοχοποιούμενα κατὰ τὰ ἐξουχία προκειμένης Συνθήκης πολιτικὰ γεγονότα.

Συνεπῶς οὐδεὶς δύναται νὰ καταδιωθῆ, νὰ ἐνοχληθῆ ἢ νὰ διακαταχθῆ προσωπικῶς ἢ ὡς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ ἢ ἐν τῇ ἐξουχίᾳ τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ λόγῳ πράξεων ἐχθρῶν αἰκνῆστος σχέσιν πρὸς τὸν πόλεμον, πᾶσαι δὲ αἱ ἐπὶ γε-

γονότων ταιούτης φύσεως στήριζόμεναι καταδικαστικάι ἀποφάσεις και πάντα τὰ διοικητικά μέτρα ἔσονται αὐτοδικαίως ἄκυρα.

"Ἀρθρον 4.

Οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς ὀθωμανικαῖς χώραις ταῖς περιερχομένης εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑλλάδος καθίστανται ὑπήκοοι Ἑλληγες.

Θὰ ἔχῃσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ὑπὲρ τῆς ὀθωμανικῆς ἰθαγενείας διὰ δηλώσεως, γιγνομένης πρὸς τὴν ἀρμοδίαν ἐλληγικήν ἀρχὴν ἐν δικαστήματι τριῶν ἐτῶν ἀπὸ σήμερον, δηλώσεως, ἣν θέλει ἐπακολουθῆ ἔγγραφῆ ἐν τοῖς Ἀυτοκρατορικοῖς ὀθωμανικοῖς Προξενείοις. Ἡ δὴλώσις αὕτη θὰ ἐπιβιβηται ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐλληγικῶν Προξενείων και θὰ ἐγγράφηται παρὰ τῶν ὀθωμανικῶν Προξενείων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαίωματος τούτου τῆς ἐπιλογῆς προϋποτίθῃσι τὴν ὑπογρῶσιν τῆς μεταφορᾶς τῆς κατοικίας τῶν ἐνδιαφερομένων και τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ πρόσωπα ἄτινα, διαρκούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, ἤθελον μεταναστεύσει ἐν τῇ ὀθωμανικῇ Ἀυτοκρατορίᾳ ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ἤθελον ἐγκαταστῆ μονίμως ἐν αὐτοῖς θὰ παραμένωσιν ὀθωμανοί. Θέλουσι δὲ ἀπολαύει ἀτελείας ἐξαγωγῆς διὰ τὴν κινήτην αὐτῶν περιουσίαν.

Ἡ ἐπιλογὴ ἔσεται προσωπική.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τῶν τριῶν ἐτῶν οἱ Μουσουλμάνοι δὲν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν οὐδὲ θέλουσιν ἀποτίνοι στρατιωτικὴν τινα φόρον.

"Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἀνήλικα τέκνα ἢ προθεσμία τῆς ἐπιλογῆς ἀρξεται ὑπολογιζομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνηλικιώσεως αὐτῶν.

"Ἀρθρον 5.

Τὰ μέχρι τῆς καταλήψεως τῶν ἐκχωρηθειῶν χωρῶν κεκτημένα δικαίωματα καθῶς και αἱ δικαστικαὶ πράξεις και οἱ ἐπίσημοι τίτλοι οἱ ἐκδοθέντες παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὀθωμανικῶν Ἀρχῶν ἔσονται σεβαστά και ἀπαραβίαστα μέχρις ἐνόμου περι τοῦ ἐναντίου ἀποδείξεως.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο οὐδὲν πρὸς τὰς ἀποφάσεις, δὲς ἤθελε τυχὸν λάθει ἢ ἐν Παρισίοις ἐδρεύουσα Οἰκονομικὴ ἐπι τῶν Βαλκανικῶν Ὑποθέσεων Ἐπιτροπὴ.

"Ἀρθρον 6.

Οἱ κάτοικοι τῶν ἐκχωρηθειῶν χωρῶν, οἵτινες συμμορφόμενοι ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παρούσης Συμβάσεως και διατηροῦντες τὴν ὀθωμανικὴν ἰθαγενείαν ἤθελον μεταναστεύσει εἰς τὴν ὀθωμανικὴν Ἀυτοκρατορίαν ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἢ οἵτινες μονίμως ἤθελον ἐγκαταστῆ ἐν αὐτοῖς, θὰ ἐξακολουθήσωσι διατηροῦντες τὰς ἀκινήτους αὐτῶν ἰδιοκτησίας, τὰς κειμένας ἐν ταῖς ἐκχωρηθείσαις ταύταις χώραις, ἐκμισθῶντες ἢ διὰ τρίτων διαχειριζόμενοι αὐτάς.

Τὰ ἐν ταῖς ἐκχωρουμέναις τῇ Ἑλλάδι χώραις δικαίωματα ἰδιοκτησίας ἐπὶ ἀστικῶν και ἀγροτικῶν ἀκινήτων κατεχομένων ὑπὸ ἰδιωτῶν δυνάμει τίτλων ἐκδοδόμενων παρὰ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους ἢ συμφῶνως πρὸς τὸν ὀθωμανικὸν νόμον, και προγενεστέρων τῆς καταλήψεως, θέλουσιν ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τῆς Ἑλληγικῆς Κυβερνήσεως.

Τὰ αὐτὰ κρατοῦσιν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ δικαίωματα ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κτημάτων, τῶν ἐγγεγραμμένων ἐπ' ὄνοματι νομικῶν προσώπων ἢ κατεχομένων ὑπ' αὐτῶν δυνάμει τῶν ὀθωμανικῶν νόμων, τῶν προγενεστέρων τῆς εἰρημένης καταλήψεως.

Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῆ τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ, ἐμμέσως ἢ ἀμέσως, εἰμὴ διὰ λόγους δεόντως βεβασιυμένης δημοσίας ὠφελείας, μετὰ προηγουμένην δικαίαν ἀποζημίωσιν.

"Ἀρθρον 7.

Τὰ ἰδιαιτέρα κτήματα τῆς Αὐτοῦ Ἀυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, ὡς και τὰ τῶν μελῶν τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Δυναστείας θὰ παραμείνωσιν αὐτοῖς και ἔσονται σεβαστά. Ἡ Αὐτοῦ Ἀυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος και τὰ μέλη

τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Δυναστείας δύνανται νὰ ἐκμισθῶσιν ἢ νὰ ἐκμισθῶσιν αὐτὰ διὰ πληρεξουσίων.

Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἢ ἀμφισβητήσεις, αἵτινες τυχὸν θέλουσιν ἐπέλθῃ ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου, κανονισθῶσιν διὰ διαιτησίας ἐν Χάγῃ, δυνάμει συνολογηθησομένου συνποσχετικοῦ.

"Ἀρθρον 8.

Οἱ αἰχμάλωτοι πολέμου και πάντα τὰ ἄλλα πρόσωπα τὰ συλληφθέντα συνεπείᾳ στρατιωτικῶν μέτρων ἢ ἐνεκα δημοσίας τάξεως, ἀταλλαχθῶσιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης Συνθήκης ἢ και τάχιον ἐν τούτῳ ἢ δυνατόν.

Ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη γινήσεται τῇ φροντίδι εἰδικῶν Ἐπιτρόπων διοριζομένων ἐκατέρωθεν.

Αἱ ἀμειβαταὶ ἀπαιτήσεις τῶν δύο Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, αἱ σχετικαὶ πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους, παραπεμφθῶσιν εἰς Διαιτησίαν ἐν Χάγῃ, δυνάμει συνολογηθησομένου συνποσχετικοῦ.

Ὅποσδήποτε ἢ ἀντιμιθία τῶν ἀξιωματικῶν, ἢ καταβληθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑλληγικῆς Κυβερνήσεως, θέλει ἀποδοθῆ παρὰ τοῦ εἰς ὃ ἀνήκοσι Κράτους.

"Ἀρθρον 9.

"Ἀμα τῇ ὑπογραφῇ τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ Ἀυτοκρατορικῇ ὀθωμανικῇ Κυβερνήσει θέλει ἀπολύσει πάντα τὰ ὑπὸ Ἑλληγικὴν σημαίαν ἀτμόπλοια και πλοία, ἄτινα κρατηθέντα πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου παρακρατοῦνται ὑπ' αὐτῆς.

Αἱ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ζημιῶν ἀπαιτήσεις και αἱ ἀπώλειαι τῶν ἐνδιαφερομένων αἱ προκύψασαι ἐκ τοῦ εἰργμοῦ (embargo) και τῆς ἐπιβληθείσης κατασχέσεως ἐπὶ τῶν Ἑλληγικῶν πλοίων και φορτίων, θέλουσιν ὑποβληθῆ, συμφῶνως πρὸς κοινὴν συμφωνίαν καταρτισθησομένην συνποσχετικόν, εἰς Διαιτητικὸν Δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐκ τεσσάρων διαιτητῶν, διοριζομένων παρ' ἐκατέρου τῶν Μερῶν και τριῶν ἄλλων διαιτητῶν ἐκλεγθῶσιν μετὰ τῶν ὑπῆκόων ναυτικῶν Ἐθνῶν ὑπὸ τῶν δύο Μερῶν, ἢ ἐν περιπτώσει διαφωνίας ὑπὸ τοῦ Ὀμοσπονδιακοῦ Ἑλβετικοῦ Συμβουλίου.

"Ἀρθρον 10.

Αἱ δύο Κυβερνήσεις ὑποχρεοῦνται ἐπίσης ν' ἀποταθῶσι δυνάμει συνολογηθησομένου συνποσχετικοῦ εἰς Διαιτητικὸν ἐν Χάγῃ Δικαστήριον πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς τῆς ἀναφεύσης ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν ὄρων τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1912 Πρωτοκόλλου παραδόσεως τῆς Θεσσαλονίκης και τοῦ Παρηρητιμένου Πρωτοκόλλου τοῦ ὑπογραφέντος τὴν ἐπιούσαν, Πρωτοκόλλων σχετικῶν πρὸς τὰ ὄπλα τῶν ὀθωμανῶν στρατιωτῶν τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως, ὧν τὴν ἀπόδοσιν ἀξιοῖ ἢ Ἀυτοκρατορικῇ ὀθωμανικῇ Κυβερνήσει.

"Ἀρθρον 11.

Ἡ ζωὴ, ἡ περιουσία, ἡ τιμὴ, ἡ θρησκεία και τὰ ἔθιμα τῶν κατοίκων τῶν ἐκχωρουμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν, οἵτινες ἤθελον μείνει ὑπὸ τὴν Ἑλληγικὴν Διοίκησιν, ἔσονται ἐπακριδῶς σεβαστά.

Θέλουσιν ἀπολαύει τελείως τῶν αὐτῶν ἀστικῶν και πολιτικῶν δικαιωμάτων, οἷα οἱ ἐκ καταγωγῆς Ἑλληγες ὑπήκοοι. Ἡ ἐλευθερία, ἡ ἐξωτερικὴ λατρεία τῆς θρησκείας ἐξασφαλισθῶσιν ταῖς Μουσουλμάνοις.

Τὸ ὄνομα τῆς Αὐτοῦ Ἀυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, ὡς Χαλίφου, ἐξακολουθήσει μνημονεῦμενον ἐν ταῖς δημοσίαις προσευχαῖς τῶν Μουσουλμάνων.

Οὐδαμῶς δύνανται νὰ θιγῶσιν ἡ αὐτονομία και ἡ ἐραρχικὴ ὀργάνωσις τῶν Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων, τῶν ὑφισταμένων ἢ τυχὸν σχηματισθησομένων, ὡς και ἡ διοίκησις τῆς ἀνηκούσης αὐταῖς κινήτης και ἀκινήτου περιουσίας.

Ἐπίσης οὐδὲν κώλυμα δύναται νὰ παρεμβληθῆ εἰς τὰς τῶν ἰδιωτῶν και Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων σχέσεις πρὸς τοὺς πνευματικὸς αὐτῶν ἀρχηγούς, οἵτινες θέλουσι τελεί ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σιείχ-ούλ-Ἰσλαμάτου, περιβάλλοντος τὸν Ἀρχιμουστέην διὰ τῆς πρὸς ἐνάσκησιν τῶν καθήκοντων αὐτοῦ πνευματικῆς ἐγκρίσεως.

Οι Μουφτῆδες, ἕκαστος ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ, θέλουσιν ἐκλεγῆσθαι ὑπὸ ἐκλογῶν Μουσουλμάνων.

Ὁ Ἀρχιμουφτῆ διορίζεται ὑπὸ τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἐκ τριῶν ὑποψηφίων, ἐκλεγομένων καὶ ὑπαδεικνυομένων ὑπὸ ἐκλογικῆς συνελεύσεως, συγκροτουμένης ἐκ πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι Μουφτῆδων.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει ἀνακοινῶσι τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιμουφτῆ διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Β. Πρεσβείας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Σαῖγ-ούλ-Ἰσλαμάτον, ὅπου θέλει ἀποστέλλει αὐτῷ «Μανσούριον» καὶ «Μουρασελέν» ἐπιτρέποντα αὐτῷ νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ νὰ χορηγῇ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐν Ἑλλάδι Μουφτῆδες τὸ δικαίωμα τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῆς ἐκδόσεως φετβάδων.

Οἱ Μουφτῆδες, ἐκτὸς τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν ἐπὶ τῶν καθαρῶς θρησκευτικῶν ὑποθέσεων καὶ τῆς ἐποπτείας αὐτῶν ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῶν Βακουφικῶν κτημάτων, ἀσχοῦσι τὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν μεταξὺ Μουσουλμάνων ἐπὶ γάμων, διαζυγίων, διατροφῶν (νεφακά), ἐπιτροπειῶν, κηδεμονιῶν, χειραφεσίας ἀνηλίκων, ἰσλαμικῶν διαθηκῶν καὶ διαδοχῆς εἰς θέσιν Μουτεβελῆ (τεβλιέτ).

Αἱ παρὰ τῶν Μουφτῆδων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν.

Ὡς πρὸς τὰς κληρονομίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι Μουσουλμάνοι δύνανται, μετὰ προηγουμένη συμφωνίαν, νὰ προσφεύγωσι τῷ Μουφτῇ ὡς διαιτητῇ. Κατὰ τῆς οὕτως ἐκδοθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἔσονται δεκτὰ πάντα τὰ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων τῆς Χώρας ἐνδίκᾳ μέσῃ, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ διάταξις περὶ τοῦ ἐναντίου ρητῶς διατετυπωμένη.

Ἄρθρον 12.

Τὰ ἐν ταῖς ἐκχωρουμέναις χώραις Βακούφια, Ἰζαρετ-Βαχιδδέ, Ἰζαρετείν, Μουκαταῶ, νάν τε ὅτι Μαζμπουτά, Μουλχακά ἢ Μουττεσαῶ, ἔσονται σεβαστά, οἷα διετέλουν κατὰ τὴν στρατιωτικὴν κατάληψιν δυνάμει τῶν ὀθωμανικῶν νόμων.

Θέλουσι διοικεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐκχωρηθείσαις χώραις Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων, αἵτινες θέλουσι σεβασθῆ τὰ δικαιώματα τῶν Μουτεβελῆδων καὶ Γαλλεδάρηδων.

Πάντων τῶν ἀκινήτων Βακουφικῶν κτημάτων, ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν, Μαζμπουτά ἢ Μουλχακά, τῶν κειμένων ἐν ταῖς ἐκχωρηθείσαις τῇ Ἑλλάδι χώραις, καὶ ὧν αἱ πρόσοδοι ἀνήκουσιν εἰς εὐαγγῆ καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα εὐρισκόμενα ἐν Τουρκίᾳ, τὴν διαχείρισιν θέλουσιν ἔχει ὡσαύτως αἱ ρηθεῖσαι Μουσουλμανικαὶ Κοινότητες μέχρις οὗ ταῦτα ἐκποιηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐβκαφίου.

Ἦννοεῖται ὅτι τὸ ρηθὲν Ὑπουργεῖον θέλει σεβασθῆ τὰ ἐπὶ τῶν εἰρημῶν βακουφικῶν δικαιώματα τῶν Γαλλεδάρηδων.

Τὸ βακουφικὸν καθεστὸς δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῆ εἰμὴ μετὰ προηγουμένην δικαίαν ἀποζημίωσιν.

Τῆς βακουφικῆς δεκάτης καταργουμένης, ἔσάν, συνεπείᾳ τῆς καταργήσεως ταύτης, Τεκκέδες τινές, Ταμένη, Μεδρεσέδες, Σχολεῖα, Νοσοκομεῖα καὶ ἄλλα θρησκευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα τῶν ἐκχωρηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι χωρῶν δὲν ἔχουσιν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπαρκέσασθαι πρὸς συντήρησιν αὐτῶν προσόδους, ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει τοῖς χορηγῆ τὰς ἀναγκαίας πρὸς ταύτην ἐπιχορηγήσεις.

Πᾶσα ἀμειψιότης ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιλυθήσεται διαιτητικῶς ἐν Χάγγῃ.

Ἄρθρον 13.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ παράχωσι τὰς ἐπαρχικὰς αὐτῶν Ἀρχαῖς διατάξεις πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχίας τῶν νεκροταφείων καὶ ἰδίᾳ τῶν τάφων τῶν στρατιωτῶν τῶν πεσόντων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς.

Αἱ Ἀρχαὶ δὲν θέλουσι παρεμποδίσαι τὴν παρὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων ἀνακειμήνην τῶν ὀστέων τῶν ἐν τῇ ξένη γῆ ταφέντων θυμάτων.

Ἄρθρον 14.

Τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως ὑποκαθισταμένης εἰς τὰ δικαιώματα, βάρη καὶ ὑποχρεώσεις τῆς Ἀυτοκρατορι-

κῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ἐναντι τῶν Ἑταιρειῶν τῶν Σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης—Μοναστηρίου τῶν Ἀνατολικῶν Σιδηροδρόμων καὶ τοῦ Ἐνωτικοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης—Λεδακίας, πάντα τὰ ζητήματα, τὰ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὰ ἐν ταῖς ἐκχωρηθείσαις τῇ Ἑλλάδι χώραις τμήματα τῶν Σιδηροδρόμων τούτων, θέλουσι παραπεμφθῆ εἰς τὴν ἐν Παρισίοις ἐξεύουσαν, Οἰκονομικὴν ἐπὶ τῶν Βαλκανικῶν Ὑποθέσεων Ἐπιτροπὴν.

Ἄρθρον 15.

Τὰ δύο Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ τηρήσωσι τὰς ἀφορώσας εἰς Αὐτὰ διατάξεις τῆς ἐν Λονδίῳ Συνθήκης τῆς 30 Μαΐου 1913, συμπεριλαμβανομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ρηθείσης Συνθήκης.

Ἄρθρον 16.

Ἡ παρούσα Συνθήκη τεθήσεται ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς.

Αἱ ἐπικυρώσεις αὐτῆς ἀνταλλάγησονται ἐντὸς δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς σήμερον. (*).

Εἰς πίστωσιν οἱ οἰκεῖοι Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν ταύτην καὶ ἐπέθηκον τὰς αὐτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις τὴν 1/14 Νοεμβρίου 1913.

(Τ. Σ.) ΔΗΜ. ΠΑΝΑΣ (Τ. Σ.) ΓΚΑΛΗΠ ΚΕΜΑΛΗ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Ἄρθ. 1

Τοῖς ἐκ τῶν ἐκχωρουμένων χωρῶν καταγομένοις, τοῖς κατοικοῦσιν ἐκτὸς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, δίδεται προθεσμία 6 μηνῶν πρὸς ἐπιλογὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας.

Ἡ περὶ ταύτης δήλωσις καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῆς ἔσονται αἱ αὐταὶ οἷα ἀναγράφονται ἐν ἄρθρῳ 1.

ΔΗΜ. ΠΑΝΑΣ

ΓΚΑΛΗΠ ΚΕΜΑΛΗ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ

Ἄρθ. 2

Τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ἰσχυρίζομένης ὅτι τὰ ἰδιωτικὴν περιουσίαν τοῦ Κράτους ἀποτελοῦντα κτήματα, τὰ κείμενα ἐν ταῖς ἐκχωρηθείσαις χώραις, δέον νὰ παραμείνωσιν εἰς Αὐτὸ καὶ τῆς Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μὴ δεχομένης καὶ ἀντισχυρίζομένης ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα δέον νὰ ἀνήκωσι εἰς Αὐτήν, τὰ δύο συμβαλλόμενα Μέρη συνεφώνησαν νὰ υποβάλωσι τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς Δικαστικὸν ἐν Χάγγῃ Δικαστήριον, δυνάμει συνυπολογηθησομένου συνυποσηματικῶ.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἔκτασις τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων εὑρηται ἐν τῷ συνημμένῳ τῷ παρόντι Πρωτοκόλλῳ καταλόγῳ.

ΔΗΜ. ΠΑΝΑΣ

ΓΚΑΛΗΠ ΚΕΜΑΛΗ

ΑΚΙΝΗΤΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

I. Βιλαέτιον Θεσσαλονίκης

A) Κτήματι διαδοχικῶς περιελθόντι τῷ Κράτει.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κτημάτων τούτων δὲν ἔχει εἶτι καθορισθῆ, ἀλλ' εἶνε μικρὰς σημασίας, ἀξίας δὲ περίπου Λ. Τ. 2.000

* Αἱ ἐπικυρώσεις ἀντὶ ἀλλαγῆσαν ἐν Ἀθήναις τῇ 14/27 Νοεμβρίου 1913.

B') Κτήματα περιελθόντα τῷ Κράτει ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Στέμματος (*Liste Civile*).

1	Κτήμα (τσιφλίκιον) 46210 στρέμματα (γτονοῦμ).	A. T.	450
93	γῆπεδα, ἐν αἷς περιλαμβάνονται τὰ 288290 μέτρα τὰ κείμενα ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐφ' ὧν ἔχουσι οἰκοδομηθῆ κτίρια, 118.024 στρέμματα (γτονοῦμ).	» »	312.139
1	Γῆπεδον κείμενον ἐπὶ τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης 6.410 μέτρα	» »	30.000

II. Βιλαέτιον Ἰωαννίνων

A') Κτήματα διαδοχικῶς περιελθόντα τῷ Κράτει.

916	γῆπεδα 109.732 στρέμματα	A. T.	15.175
319	ἀκίνητα (οἰκοδομαὶ) 48 στρέμματα	» »	12.105

B') Κτήματα περιελθόντα τῷ Κράτει ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Στέμματος.

119	γῆπεδα 2.672 στρέμματα	» »	935
193	κτίματα (τσιφλίκια) 550.380 στρέμματα	» »	200.000
48	κτίρια μὴ διατετυμημένα.		

III. Ἐν τῷ Βιλαετίῳ Θεσσαλονίκης

11	Ἰχθυοτροφεῖα	A. T.	12,506
----	------------------------	-------	--------

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΛΗΨΙΩΝ

Περιελθόνσαι τῷ Κράτει ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Στέμματος.

I. Βιλαέτιον Θεσσαλονίκης

- Μεταλλεῖα ἐν χωρίῳ Λάνια, γαλιέ Βαρδάρ.
- Μεταλλεῖα ἐν κτήμασι Βασιάν καὶ Στάνοβα ἐν τῷ αὐτῷ γαλιέ.
- Μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἐν καζῆ Ἀβρὲτ-Χισσάρ.
- Ἀποθήκαι πετρελαίου, ἐν Θεσσαλονίκῃ.
- Ἀποξήρανσις ἑλῶν α Δ α θ α β α).
- Γῆπεδα κτηθησόμενα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἀνατολικῆ πλευρὰ Θεσσαλονίκης.
- Κατασκευὴ προκυμίας καὶ λιμένος ἐν τῷ κόλπῳ Θεσσαλονίκης.
- Ἀεροπλοῖα ἐν τοῖς κόλποις Κατσάνδρας καὶ Θεσσαλονίκης.

II. Βιλαέτιον Ἰωαννίνων

- Ἐκμισθωθέντα ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν τῷ κ. Φρειδερίκῳ Σπύδελλ.
- Ὀρυγεῖον ἀσφάλτου Λευιτσῶν.
- Πηγαὶ πετρελαίου, κτήμα Λευιτσῶν. Μόνον τὸ ὀρυγεῖον ψευδαργύρου διατελεῖ ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν.

ΔΗΜ. ΠΑΝΑΣ

ΓΚΑΛΗΠ ΚΕΜΑΛΗ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Ἀριθ 3.

1. Οὐδέμια ἀπαιτήσεις οἰασθήτωσι καὶ ἡ φύσει δύνανται νὰ προβληθῆ ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὰς χριστιανικὰς Ἑκκλησίας τὰς πάλαι μεταπραπίστας εἰς Τεμένῃ καὶ ἀποδοθεῖσας κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐχθροπραξιῶν εἰς τὸ πρῶτον αὐτῶν θρησκευμα.
2. Πᾶσα αἴτησις τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως, καθ' ἣν τὰ μεταπραπέντα Τεμένῃ δὲν ὑπῆρξαν ἄλλοτε Ἑκκλησίαι, ἐξετασθήσεται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως.
3. Ὅποσδήποτε αἱ πρόσδοσι τῶν βακουφικῶν κτημάτων αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὰ μνημονευόμενα ἐν τῇ παραγράφῳ 1ῃ Τεμένῃ, εἰσονται, ἐὰν τοιαῦτα ὑπάρχωσι, σεβασταὶ καὶ θέλουσι παραδίδοσθαι εἰς τὰς τῶν νέων προσαρτηθειῶν ἐπαρχιῶν Μουσουλμανικῆς Κοινοτήτας, ὅπως χρησιμοποιοῦσιν ὑπ' αὐτῶν ἐλευθέρως πρὸς τοὺς αὐτοὺς δι' οὗς ἀπ' ἀρχῆς συνεστήθησαν σκοποὺς.
4. Ἡ Ἑλληνικὴ Βασιλικὴ Κυβέρνησις θέλει οἰκοδομησῆ, ἰδίαις δαπάναις, Τέμενος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ τέσσαρα ἄλλα Τεμένῃ εἰς πτωχὰ χωρία, ὅπου ὑπάρξῃ αἰσθητὴ ἢ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη.
5. Πᾶσαι αἱ πρὸς τὴν ἐρμηγείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων διατάξεων ἀμειψιότησεως κανονισθήσονται διαιτητικῶς ἐν Χάγγῃ, ἐνῴμει συνομιλογηθησόμενον συνομοσχετικῶν.
6. Θέλει συστηθῆ ἐπίσης εἰδικὸν καθίδρυμα πρὸς μόρφωσιν νηπίων.
7. Ὁ Ἀρχιμουφτῆς καὶ αἱ Μουφτῆδες, ὡς καὶ τὸ πρωτοπικόν τῶν γραφείων αὐτῶν, κέκτηνται τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, οἷας οἱ λοιποὶ Ἑλληνες δημόσιοι λειτουργοί.
8. Ὁ Ἀρχιμουφτῆς ἐξελέγχει, ἂν ὁ ἐκλεγὼς Μουφτῆς συνενῶ πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.
9. Οἱ Μουφτῆδες δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν εἰμὴ συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ 88ου ἀρθρου τοῦ Συντάγματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.
10. Τῶν Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων ἐπιτετραχμῶν ἐπίσης τὴν διαχείρισιν καὶ ἐποπτείαν τῶν Βακουφίων, ἐν τῶν κυρίων τοῦ Ἀρχιμουφτῆ καθηκόντων ἔσται ἡ φροντίς περὶ τῆς παραδόσεως τῶν λογαριασμῶν τῶν Κοινοτήτων τούτων καὶ περὶ τῆς παρασκευῆς τῶν σχετικῶν αὐτοῖς λογιστικῶν καταστάσεων.
11. Οὐδὲν βακουφικὸν κτήμα δύνανται ν' ἀπαλλοτριωθῆ εἰμὴ διὰ λόγους δεόντως βεβαιουμένης δημοσίας ὠφελείας καὶ μετὰ προηγουμένην δικαίαν ἀποζημίωσιν.
12. Τὰ δημόσια Μουσουλμανικὰ νεκροταφεῖα ἀναγνωρισθῆσονται ὡς βακουφικὰ κτήματα.
13. Αἱ Μουσουλμανικαὶ Κοινότητες ἀναγνωρίζονται νομικὰ πρόσωπα.
14. Τὰ ὑπὸ τῶν Μουφτῆδων ἐκδεδομένα γοτζέτια καὶ ἀποφάσεις θέλουσιν ἐξετάζεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμουφτῆ, ὅστις θέλει πὰς ἐπικυροῖ ἂν εὐρίσκη ταύτας συμφῶνους πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Ἱεροῦ Νόμου (Σερῆ). Ὅσῳκις τὰ γοτζέτια καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ ἀναφέρονται εἰς θρησκευτικὰ ζητήματα, ἄλλα τῶν Ἰσλαμικῶν διαθηκῶν καὶ τῶν ἀφορώντων εἰς ἀποκλειστικῶς ὀλιγὰ συμφέροντα, ὁ Ἀρχιμουφτῆς καὶ οἱ διὰδικοὶ δύνανται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸ Σείγ-ὀλ-Ἰσλαμάτον.
15. Τὰ ἰδιωτικὰ μουσουλμανικὰ σχολεῖα, μεταξὺ ἄλλων ἡ Σχολὴ τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελματῶν τοῦ Μιδχὰτ Πασσά ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀναγνωρισθῆσονται καὶ τὰ ἄλλα διαθέτουσι προσοδοφόρα κτήματα ἀπὸ τῆς ἐαυτῶν συστάσεως πρὸς συντήρησιν των θέλουσιν ἢ σεβαστὰ.
16. Τὰ αὐτὰ θέλουσιν ἰσχύσει διὰ πάσας τὰς μουσουλμανικὰς σχολὰς τὰς ὑπαρχούσας ἢ συσταθησόμενας ὑπὸ ἰδιωτῶν

ἡ τοπικῶν ἐπιτροπῶν ἀποτελουμένων ἐκ προκρίτων Μουσουλμάνων.

Ὁ Ἀρχιμουφτῆς, οἱ Μουφτῆδες, καὶ οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δύνανται νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ σχολεῖα. Ἡ διδασκαλία γενήσεται ἐν τῇ Τουρκικῇ γλώσσῃ, συμφώνως πρὸς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα, ἡ δὲ διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσῃς ἔσται ὑποχρεωτικῆ.

ΔΗΜ. ΠΑΝΑΣ

ΓΚΑΛΗΠ ΚΕΜΑΛΗ

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ὁ ὑπογεγραμμένος Ὀθωμανὸς Ἀντιπρόσωπος, ἐπιτετραμμένος τὴν διαπραγματεύσιν καὶ ὑπογραφήν τῆς Ἑλληνο-Τουρκικῆς Συμβάσεως, συνομολογηθείσης σήμερον, ἔχει τὴν τιμὴν νὰ δηλώσῃ ὅτι οὐδὲν τῶν ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν πλοίων, τῶν κρατηθέντων πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἔχει θυμωθῆ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1/14 Νοεμβρίου 1913.

ΓΚΑΛΗΠ ΚΕΜΑΛΗ

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κερῶθεῖς, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Νοεμβρίου 1913.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος

Δημ. Πανᾶς

Κων. Α. Ρακτιβάν

Ἐμμ. Ρέπουλης

Ἰ. Δ. Τσιριμῶκος

Ἀλ. Ν. Διομήδης

Ἄνδρ. Μιχαλακόπουλος

Κ. Β. Δεμερτζής

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Νοεμβρίου 1913.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Κ. Α. Ρακτιβάν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δηλοῦμεν ὅτι συνομολογηθείσης ἐν Ἀθήναις τὴν 1/14 Νοεμβρίου τοῦ ἐτους χιλιοστοῦ ἐνεακοσιοστοῦ δεκάτου τρίτου μετὰ Ἡμῶν καὶ τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ὀθωμανῶν Συμβάσεως περὶ Εἰρήνης ἐς ἄρθρων δέκα ἐξ μετὰ τριῶν Πρωτοκόλλων καὶ μιᾶς Δηλώσεως προσηρτημένων αὐτῇ, ὧν τὸ κείμενον ἔπεται :

Préambule

Sa Majesté le Roi des Hellènes et Sa Majesté l'Empereur des Ottomans, animés d'un égal désir de consolider les liens de paix et d'amitié heureusement rétablis entre Eux et de faciliter la reprise des relations normales entre les deux pays, ont résolu de conclure une Convention à cet effet, et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté le Roi des Hellènes Son Excellence Monsieur D. Panas, Ministre des Affaires Étrangères, et

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans Son Excellence Ghalib Kémaly Bey, Plénipotentiaire Ottoman

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit :

Article 1.

Dès que le présent Acte aura été signé, les relations diplomatiques entre la Grèce et la Turquie seront reprises et les Consulats respectifs pourront être rétablis et fonctionner dans les deux Pays.

Le Gouvernement Impérial Ottoman pourra instituer des Consulats dans les localités des territoires cédés où se trouvent déjà des Agents des Puissances étrangères, ainsi que dans toutes celles où le Gouvernement Royal de Grèce ne verrait pas inconvénient à les admettre.

Article 2.

Les Traités, Conventions et Actes conclus ou en vigueur entre les deux Pays au moment de la rupture des relations diplomatiques seront remis intégralement en vigueur à partir de la signature de la présente convention et les deux Gouvernements seront placés, l'un vis à vis de l'autre, ainsi que les sujets respectifs, dans la même situation où ils se trouvaient avant les hostilités.

Le Protocole No 3 annexé à la présente Convention sera applicable dans tous les territoires de la Grèce.

Article 3.

Les deux Hautes Parties Contractantes accordent pleine et entière amnistie à toutes les personnes compromises dans les événements politiques antérieurs au présent traité.

En conséquence, aucun individu ne pourra être poursuivi, inquiété ni troublé dans sa personne ou sa propriété ou dans l'exercice de ses droits en raison d'actes ayant une relation quelconque avec la guerre, et toutes condamnations judiciaires et mesures administratives motivées par des faits de cette nature seront ipso facto annulées.

Article 4.

Les individus domiciliés dans les territoires de l'Empire Ottoman passant sous la domination de la Grèce deviendront sujets hellènes.

Ils auront le droit d'opter pour la nationalité ottomane moyennant une déclaration à l'Autorité Hellénique compétente dans l'espace de trois ans à partir de la date de ce jour, déclaration qui sera suivie d'un enregistrement aux Consulats Impériaux Ottomans. Cette déclaration sera remise à l'étranger aux Chancelleries des Consulats Helléniques et enregistrée par les Consulats Ottomans. Toutefois, l'exercice de ce droit d'option est subordonné au transfert du domicile des intéressés et à leur établissement hors de Grèce.

Les personnes qui, pendant ce délai, auront émigré

dans l'Empire Ottoman ou à l'étranger ou y auront fixé leur domicile, resteront ottomanes. Elles jouiront de la franchise des droits de sortie pour leurs biens meubles.

L'option sera individuelle.

Pendant le même espace de 3 ans, les Musulmans ne seront pas astreints au service militaire ni ne payeront aucune taxe militaire.

En ce qui concerne les enfants mineurs, le délai d'option commencera à courir à partir de la date où ils auront atteint l'âge de la majorité.

Article 5.

Les droits acquis jusqu'à l'occupation des territoires cédés, ainsi que les actes judiciaires et titres officiels émanant des Autorités Ottomanes compétentes, seront respectés et inviolables jusqu'à preuve légale du contraire.

Cet article ne préjuge en rien les décisions que pourrait prendre la Commission Financière des Affaires Balkaniques siégeant à Paris.

Article 6.

Les habitants des territoires cédés qui, se conformant aux dispositions de l'article 4 de la présente Convention et concernant la nationalité ottomane, auraient émigré dans l'Empire Ottoman ou à l'étranger ou qui y auraient fixé leur domicile continueront à conserver leurs propriétés immobilières sises dans ces territoires, à les affermer ou à les faire administrer par des tiers.

Les droits de propriété sur les immeubles urbains et ruraux possédés par des particuliers en vertu de titres émanant de l'Etat Ottoman, ou bien de par la loi Ottomane dans les localités cédées à la Grèce et antérieurs à l'occupation seront reconnus par le Gouvernement Royal Hellénique.

Il en sera de même des droits de propriété sur lesdits immeubles inscrits au nom de personnes morales ou possédés par elles en vertu des lois Ottomanes antérieures à l'occupation précitée.

Nul ne pourra être privé de sa propriété, partiellement ou totalement, directement ou indirectement que pour cause d'utilité publique dûment constatée, moyennant une juste et préalable indemnité.

Article 7.

Les biens particuliers de **Sa Majesté Impériale le Sultan**, ainsi que ceux des Membres de la Dynastie Impériale sont maintenus et respectés, **Sa Majesté Impériale** et les Membres de la Dynastie Impériale pourront les vendre ou les affermer par des fondés de pouvoirs.

Tous les différends ou litiges qui surviendraient dans l'interprétation ou l'application du présent article seront réglés par un arbitrage à la Haye, en vertu d'un compromis à conclure.

Article 8.

Les prisonniers de guerre ainsi que toutes autres personnes arrêtées par mesure militaire ou d'ordre public, seront échangés dans le délai d'un mois à partir de la signature du présent Traité ou plus tôt si faire se peut.

Cet échange aura lieu par les soins de Commissaires spéciaux nommés de part et d'autre.

Les réclamations réciproques des deux Hautes Parties contractantes relatives aux prisonniers de guerre seront déferées à un arbitrage à la Haye, en vertu d'un compromis à conclure.

Toutefois la solde des officiers payée par le Gouvernement Royal Hellénique sera remboursée par l'Etat dont ils relèvent.

Article 9.

Immédiatement après la signature de la présente Convention, le Gouvernement Impérial Ottoman relâchera tous les navires et toutes les embarcations sous pavillon hellénique qui, saisis avant la déclaration de la guerre, sont détenus par lui.

Les demandes en réparations des dommages et les pertes des intéressés, du fait de l'embargo et de la saisie mis sur les navires et les cargaisons helléniques seront soumises, conformément à un compromis qui sera arrêté d'un commun accord, à un Tribunal Arbitral formé par quatre arbitres nommés de part et d'autre et de trois arbitres qui seront choisis parmi les sujets des nations maritimes par les deux Parties, ou, en cas de désaccord, par le Conseil Fédéral Suisse.

Article 10.

Les deux Gouvernements s'engagent également à s'adresser, en vertu d'un compromis à conclure, à un Tribunal Arbitral à la Haye pour le règlement du différend surgi au sujet de l'interprétation des clauses du Protocole de reddition de Salonique, en date du 26 Octobre 1912 (v. s.) et du Protocole-Annexe signé le jour suivant, relatifs aux armes des soldats ottomans de la garnison de cette ville, dont le Gouvernement Impérial Ottoman réclame la restitution.

Article 11.

La vie, les biens, l'honneur, la religion et les coutumes de ceux des habitants des localités cédées à la Grèce qui resteront sous l'administration Hellénique seront scrupuleusement respectés.

Ils jouiront entièrement des mêmes droits civils et politiques que les sujets hellènes d'origine. La liberté, la pratique extérieure du culte seront assurées aux Musulmans.

Le nom de **Sa Majesté Impériale le Sultan**, comme Khalife, continuera à être prononcé dans les prières publiques des Musulmans.

Aucune atteinte ne pourra être portée à l'autonomie et à l'organisation hiérarchique des Communautés Musulmanes existantes ou qui pourraient se former, ni à l'administration des fonds et immeubles qui leurs appartiennent.

Aucune entrave ne pourra également être apportée aux rapports des particuliers et des Communautés Musulmanes avec leurs chefs spirituels qui dépendront du Cheikh-ul-Islamat à Constantinople, lequel donnera l'investiture au Mufti en chef.

Les Muftis, chacun dans sa circonscription, seront élus par les électeurs musulmans.

Le Mufti en chef est nommé par **Sa Majesté le Roi des Hellènes** parmi 3 candidats élus et présentés par une Assemblée électorale composée de tous les Muftis de Grèce.

Le Gouvernement Hellénique notifiera l'élection du Mufti en chef par l'intermédiaire de la Légation Royale de Grèce à Constantinople au Cheikh-ul-Islamat qui lui fera parvenir un Menchour et le Murassélé, l'autorisant à exercer ses fonctions et à accorder, de son côté, aux autres Muftis de Grèce, le droit de juridiction et celui de rendre des fetvas.

Les Muftis, outre leur compétence sur les affaires purement religieuses et leur surveillance sur l'administration des biens Vacoufs, exerceront leur juridiction entre Musulmans en matière de mariage, divorce, pensions alimentaires (néfaca), tutelle, curatelle, émancipation de mineurs, testaments islamiques et successions au poste de Mutévelli (Tévliet).

Les jugements rendus par les Muftis seront mis à exécution par les Autorités Helléniques compétentes.

Quant aux successions, les parties musulmanes intéressées pourront, après accord préalable, avoir recours au Mufti, en qualité d'arbitre. Contre le jugement arbitral ainsi rendu toutes les voies de recours devant les tribunaux du pays seront admises, à moins d'une clause contraire expressément stipulée.

Article 12.

Les Vacoufs Idjaréi Vahidé, Idjaratein, Moukataa, qu'ils soient Mazbouta, Mulhaka ou Mustesna, dans les territoires cédés, tels qu'ils résultaient des lois Ottomanes au moment de l'occupation militaire, seront respectés.

Ils seront gérés par les Communautés Musulmanes des territoires cédés qui respecteront les droits des Mutévillis et Gallédars.

Tous les immeubles Vacoufs, urbains et ruraux, Mazbouta ou Mulhaka sis dans les territoires cédés à la Grèce et dont les revenus appartiennent à des fondations pieuses et de bienfaisance se trouvant en Turquie seront également administrés par les dites Communautés Musulmanes jusqu'à ce qu'ils soient vendus par le Ministère de l'Evkaf.

Il est bien entendu que les droits des Gallédars sur les Vacoufs précités seront respectés par le dit Ministère.

Le régime des Vacoufs ne pourra être modifié que par indemnisation juste et préalable.

Les dimes Vacoufs étant supprimées, si, à la suite de cette suppression, certains Tekkés, Mosquées, Medressés, écoles, hôpitaux et autres institutions religieuses et de bienfaisance des territoires cédés à la Grèce, n'ont pas, à l'avenir, des revenus suffisants pour leur entretien, le Gouvernement Royal Hellénique accordera les subventions nécessaires à cet effet.

Toutes contestations au sujet de l'interprétation ou de l'application du présent article seront tranchées par voie d'Arbitrage à la Haye.

Article 13.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à donner à leurs Autorités Provinciales des ordres afin de faire respecter les cimetières et particulièrement les tombeaux des soldats tombés sur le champ d'honneur.

Les Autorités n'empêcheront pas les parents et amis d'enlever les ossements des victimes inhumées en terre étrangère.

Article 14.

Le Gouvernement Royal de Grèce étant subrogé aux droits, charges et obligations du Gouvernement Impérial Ottoman à l'égard des compagnies des chemins de fer Salonique-Monastir, des chemins de fer Orientaux et des chemins de fer de Jonction Salonique-Dédéagatch, pour les parties de ces chemins de fer dans les territoires cédés à la Grèce, toutes les questions y relatives seront déferées à la Commission Financière des Affaires Balkaniques siégeant à Paris.

Article 15.

Les deux Hautes Parties contractantes s'engagent à maintenir, en ce qui les concerne, les dispositions du Traité de Londres du 30 Mai 1913, y compris les stipulations de l'article 5 du dit Traité.

Article 16.

Le présent Traité entrera en vigueur immédiatement après sa signature.

Les ratifications en seront échangées dans la quinzaine à dater de ce jour.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs l'ont signé et ont apposé leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Athènes le 14 Novembre 1913.

(L. S.) D. PANAS

(L. S.) GHALIB KÉMALY

PROTOCOLE N° 1

Les originaires des territoires cédés, domiciliés hors de l'Empire Ottoman, auront un délai de 6 mois pour opter en faveur de la nationalité Hellénique.

La déclaration et les conséquences en seront les mêmes que celles prévues dans l'article 4.

D. PANAS

GHALIB KÉMALY

PROTOCOLE SPECIAL N° 2

Le Gouvernement Impérial Ottoman prétendant que les propriétés du domaine privé de l'Etat sises dans les territoires cédés doivent lui rester et le Gouvernement Royal Hellénique n'acceptant pas et prétendant que ces propriétés doivent lui appartenir, les deux Parties contractantes ont convenu de soumettre cette question à un Tribunal Arbitral à la Haye, en vertu d'un compromis à conclure.

Le nombre et l'étendue des propriétés en question se trouvent dans la liste jointe à ce Protocole.

D. PANAS

GHALIB KÉMALY

BIENS DU DOMAINE PRIVÉ DE L'ÉTAT

I. Vilayet de Salonique

A) Biens qui ont passé successivement à l'État.

Le nombre de ces biens n'est pas encore relevé; mais ils sont de peu d'importance, d'une valeur approximative de 2,000 L. T. soit ..... L. T. 2,000

B) Biens qui ont passé de la Liste Civile à l'État

1 Ferme; 46.210 deunumes	L. T.	450
93 terrains y compris les 288.290 mètres sis à Salonique et où ont été construites des bâtisses; 118,024 deunumes..	» »	312.139
Terrain situé sur le port de Salonique 6,410 mètres	» »	30.000

II. Vilayet de Janina

A) Biens qui ont passé successivement à l'État

916 terrains; 109,732 deunumes	L. T.	15.175
319 immeubles bâtis; 48 »	» »	12.405

B) Biens qui ont passé de la Liste Civile à l'État

149 terrains; 2,672 deunumes.....	L. T.	235
193 fermes; 550,380 deunumes.....	» »	200.000
48 bâtisses pas évaluées.		

III. Vilayet de Salonique

14 pêcheries	L. T.	12.506
--------------------	-------	--------

CONCESSIONS DE MINES ET ENTREPRISES QUI ONT PASSÉ DE LA LISTE CIVILE A L'ÉTAT

I. Vilayet de Salonique

Mines, village de Lania, Nahié de Vardar.
 » fermes Bochnak et Stanova même Nahié.
 » d'or, Caza d'Avret Hissar.
 Dépôts de pétrole, Salonique.
 Dessèchement de marais, Ladova.
 Terrains à gagner sur la mer, côte orientale de Salonique.
 Construction de quai et port dans le Golfe de Salonique.
 Navigation à vapeur, Golfe de Cassandra, de Salonique.

II. Vilayet de Janina

Mine de bitume, Lénitché.	} données à bail pour 40 ans à Mr Frédéric Spadell.
» » pétrole, ferme de Lénitché.	
	} La mine de zinc est seule exploitée.

D. PANAS

GHALIB KÉMALY

PROTOCOLE No 3

1. Aucune réclamation de quelque nature qu'elle soit ne pourra être élevée de la part du Gouvernement Impérial Ottoman pour les anciennes Églises chrétiennes converties dans le temps en Mosquées et rendues, dans le cours des hostilités, à leur premier culte.

2. Toute demande du Gouvernement Impérial Ottoman, d'après laquelle les Mosquées converties n'auraient pas été autrefois des Églises, sera examinée par le Gouvernement Royal Hellénique.

3. Toutefois les revenus des propriétés Vakoufs appartenant aux Mosquées mentionnées dans le paragraphe 1 seront, s'il en existe, respectés et remis aux Communautés Musulmanes des nouveaux territoires annexés afin d'être employés librement par elles pour des fins identiques à celles pour lesquelles ils avaient été créés à l'origine.

4. Le Gouvernement Royal Hellénique fera construire, à ses frais, une Mosquée dans la Capitale et quatre autres Mosquées dans les villages pauvres où le besoin s'en ferait sentir.

5. Toutes contestations relatives à l'interprétation ou à l'application des dispositions qui précèdent seront réglées par un arbitrage à la Haye, en vertu d'un compromis à conclure.

6. Une institution spéciale sera également créée pour former des Naïbs.

7. Le Mufti en chef et les Muftis, ainsi que le personnel de leurs bureaux auront les mêmes droits et les mêmes devoirs que les autres fonctionnaires publics hellènes.

8. Le Mufti en chef vérifie si le Mufti élu réunit toutes les qualités requises par la loi du Chéri.

9. Les Muftis ne pourront être révoqués que conformément aux dispositions de l'art. 88 de la Constitution du Royaume Hellénique.

10. Les communautés Musulmanes étant aussi chargées de l'administration et de la surveillance des Vakoufs, le Mufti en chef aura, parmi ses attributions principales, celle de leur demander la reddition de leurs

comptes et de faire préparer les états de comptabilité y relatifs.

11. Aucun bien vakouf ne pourra être exproprié que pour cause d'utilité publique, dûment constatée, moyennant une indemnité juste et préalable.

12. Les cimetières publics musulmans seront reconnus comme biens vakoufs.

13. La personnalité morale des communautés musulmanes est reconnue.

14. Les heudjets et jugements rendus par les Muftis seront examinés par le Mufti en chef, qui les confirmera s'il les trouve conformes aux prescriptions de la loi du Chéri. Lorsque ces heudjets et jugements portent sur des questions religieuses autres que les testaments islamiques ou qui concernent des intérêts exclusivement matériels, tant le Mufti en chef que les parties, pourront s'adresser au Cheikh-ul-Islamat.

15. Les écoles privées musulmanes, entre autres, l'école des Arts et Métiers Midhat Pacha à Salonique seront reconnues et les biens de rapport, dont elles disposent depuis leur création pour subvenir à leurs frais, seront respectés.

16. Il en sera de même de toutes les écoles privées musulmanes existantes ou qui seront créées par des particuliers ou des commissions locales composées de notables musulmans.

Le Mufti en chef, les Muftis et les inspecteurs de l'Instruction Publique de l'Etat Hellénique pourront inspecter ces écoles. L'enseignement aura lieu en langue turque et en conformité du programme officiel avec l'enseignement obligatoire de la langue grecque.

D. PANAS

GHALIB KÉMALY

DÉCLARATION DU DÉLÉGUÉ OTTOMAN.

Le soussigné Délégué Ottoman chargé de négocier et de signer la Convention Turco-Hellénique conclue en date de ce jour, a l'honneur de déclarer qu'aucun des navires sous pavillon hellénique, saisis avant la déclaration de la guerre, n'a été confisqué.

Athènes le 1/14 Novembre 1913.

GHALIB KÉMALY

Ἀποδεχόμεθα, ἐγκρίνομεν καὶ ἐπικυροῦμεν τὴν Σύμβασιν ταύτην καὶ τὰ προσηρητημένα αὐτῇ Πρωτόκολλα καὶ Δήλωσιν, κατὰ πάντας αὐτῶν τοὺς ἑρισμούς, ὑποσχόμενοι νὰ τηρῶμεν αὐτοὺς πιστῶς ἡμῖς τε καὶ οἱ Ἡμέτεροι Κληρονόμοι καὶ Διαδόχοι, καὶ νὰ μὴ παραβῶμεν αὐτοὺς μηδὲ νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν παρ' ἄλλων οἰωνδήποτε παράβασιν των.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω ὑπεγράψαμεν τὴν ἐπικύρωσιν ταύτην καὶ διετάξαμεν τὴν σήμανσιν αὐτῆς διὰ τῆς τοῦ Ἡμετέρου Βασιλείου σφραγίδος.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑνεακοσιοστοῦ δεκάτου τρίτου ἔτους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς

Δ. ΠΑΝΑΣ

TRAITÉ DE PAIX

CONCLU A LONDRES, LE 17 MAI 1913

ENTRE

Les Royaumes Alliés de Grèce,
de Bulgarie, de Monténégro et de Serbie d'une
part et l'Empire Ottoman d'autre part.

Sa Majesté le Roi des Hellènes, Sa Majesté
le Roi des Bulgares, Sa Majesté le Roi de Mon-
ténégro et Sa Majesté le Roi de Serbie (ci-après
désignés par les mots «des Souverains Alliés») d'une part,

et Sa Majesté l'Empereur des Ottomans d'
autre part,

Animés du désir de mettre fin au présent état de
guerre et de rétablir des relations de paix et d'amitié
entre leurs Gouvernements et leurs sujets respectifs,
ont résolu de conclure un Traité de Paix et ont choisi
à cet effet pour leurs Plénipotentiaires :

Sa Majesté le Roi des Hellènes :

Son Excellence M. Etienne Skouloudis, ancien Mi-
nistre des Affaires Etrangères;

Son Excellence M. Jean Gennadius, Envoyé extraor-
dinaire et Ministre plénipotentiaire à Londres;

Son Excellence M. Georges Streit, Envoyé extraor-
dinaire et Ministre plénipotentiaire à Vienne.

Sa Majesté le Roi des Bulgares :

Son Excellence M. le Dr. Stoyan Danev, Président
du Sobranié;

Son Excellence M. Michel Madjarov, Envoyé extra-
ordinaire et Ministre plénipotentiaire à Londres.

Sa Majesté le Roi de Monténégro :

Son Excellence M. Jean Popovitch, ancien Chargé
d'Affaires à Constantinople;

Son Excellence M. le Comte Louis Voïnovitch, an-
cien Ministre de la Justice.

Sa Majesté le Roi de Serbie :

Son Excellence M. Stoyan Novakovitch, ancien Pré-
sident du Conseil des Ministres;

Son Excellence M. André Nikolitch, Président de la
Skoupchtina;

Son Excellence M. Milenko Vesnitch, Envoyé extra-
ordinaire et Ministre plénipotentiaire à Paris;

Son Excellence M. Jean Pavlovitch, ancien Mini-
stre à Sophia.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans :

Son Excellence Osman Nizamy Pacha, Général de
Division, ancien Ambassadeur à Berlin;

Son Excellence Bartzaria Effendi, Sénateur, Ministre
des Travaux publics;

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΗΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΤΗ 17 ΜΑΙΟΥ 1913

ΜΕΤΑΞΥ

τῶν Συμμάχων Βασιλείων τῆς Ἑλλάδος,
Βουλγαρίας, Μαυροβουνίου καὶ Σερβίας ἀφ' ἑνός, καὶ
τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἀφ' ἑτέρου.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων,
ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων,
ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ Μαυροβουνίου
καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Σερβίας
(οἱ ἐφεξῆς ἀναγραφόμενοι διὰ τῶν λέξεων «οἱ Σύμμαχοι Ἡγε-
μόνες») ἀφ' ἑνός,

καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν
Ὀθωμανῶν ἀφ' ἑτέρου·

Ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσωσι πέρας εἰς τὴν κρατούσαν ἐμπό-
λεμον κατὰ τὴν καὶ ν' ἀποκαταστήσωσι σχέσεις εἰρήνης καὶ
φιλίας μετὰ τῶν ἑαυτῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν οἰκείων
Αὐτῶν ὑπηκόων, ἀπεφάσισαν νὰ συναμολογήσωσι Συνθήκην περὶ
Εἰρήνης καὶ ἐξελέξαντο πρὸς τοῦτο τοὺς Πληρεξούσιους Αὐ-
τῶν ὡς ἑπείτα :

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων :

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Στέφανον Σκουλούδη, πρῶτον
Ἵπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Ἰωάννη Γεννάδιον, Ἐκτακ-
τον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ἵπουργὸν ἐν Λονδίῳ,

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Γεώργιον Στρέϊτ, Ἐκτακτον
Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ἵπουργὸν ἐν Βιέννῃ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων :

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν δόκτορα κ. Στοιάν Δάνεβ,
Πρόεδρον τῆς Σομπράνιε,

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Μιχαήλ Ματζάρωφ, Ἐκτα-
κτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ἵπουργὸν ἐν Λονδίῳ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ Μαυροβου- νίου :

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Ἰωάν. Πόποβιτς, πρῶτον Ἐπι-
τετραμμένον ἐν Κωνσταντινουπόλει,

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κόμητα κ. Λουδοβίκον ντὲ Βοί-
νεβιτς, πρῶτον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἵπουργόν.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Σερβίας :

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Στοιάν Νεβάκοβιτς, πρῶτον
Πρόεδρον τοῦ Ἵπουργικῆς Συμβουλίου,

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Ἀνδρέαν Νικόλιτς, Πρόε-
δρον τῆς Σκουπτινας,

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Μιλένκο Βέσνιτς, Ἐκτακτον
Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ἵπουργὸν ἐν Παρισίῳ.

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν κ. Ἰωάννη Παύλοβιτς, πρῶτον
Πρεσβευτὴν ἐν Σόφια.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθω- μανῶν :

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν Ὀσμάν Νιζαμή Πασσάν, Ἀντι-
στράτηγον, πρῶτον Πρεσβευτὴν ἐν Βερολίῳ.

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν Μπατσαρίαν Ἐφφένδη, Γερου-
σιαστὴν, Ἵπουργὸν τῶν Δημοσίων Ἔργων,

Son Excellence Ahmed Réchid Bey, Conseiller-Lé-giste de la Sublime Porte; qui, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs et les avoir trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit:

Article 1.

Il y aura, à dater de l'échange des ratifications du présent traité, paix et amitié entre Sa Majesté l'Empereur des Ottomans d'une part, et Leurs Majestés les Souverains Alliés d'autre part, ainsi qu'entre Leurs héritiers et successeurs, Leurs États et sujets respectifs, à perpétuité.

Article 2.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans cède à Leurs Majestés les Souverains Alliés tous les territoires de son Empire sur le continent européen à l'ouest d'une ligne tirée d'Énos sur la mer Égée à Midia sur la mer Noire, à l'exception de l'Albanie.

Le tracé exact de la frontière d'Énos à Midia sera déterminé par une commission internationale.

Article 3.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans et Leurs Majestés les Souverains Alliés déclarent remettre à Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, à Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême. &c., et Roi Apostolique de Hongrie, à M. le Président de la République Française, à Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes, à Sa Majesté le Roi d'Italie et à Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies le soin de régler la délimitation des frontières de l'Albanie et toutes autres questions concernant l'Albanie.

Article 4.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans déclare céder à Leurs Majestés les Souverains Alliés l'île de Crète et renoncer en leur faveur à tous les droits de souveraineté et autres qu'il possédait sur cette île.

Article 5.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans et Leurs Majestés les Souverains Alliés déclarent confier à Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, à Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, &c., et Roi Apostolique de Hongrie, à M. le Président de la République française, à Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes, à Sa Majesté le Roi d'Italie et à Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies le soin de statuer sur le sort de toutes les îles ottomanes de la mer Égée, l'île de Crète exceptée, et de la péninsule du Mont-Athos.

Article 6.

Sa Majesté l'Empereur des Ottomans et Leurs Majestés les Souverains Alliés déclarent remettre le soin

Τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχίαν τὸν Ἀχμέτ Ρεσσίτ Μπέην, Νομικὸν Σύμβουλον τῆς Ἱψηλῆς Πύλης, οἵτινες ἀνακοινώσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγραψαν καὶ εὐρόντες ταῦτα ἐν τάξει, συνέθεντο τὰ ἐπόμενα :

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης συνθήκης θέλει ὑπάρξει διαρκῶς εἰρήνη καὶ φιλία μεταξὺ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Ὀθωμανῶν ἀπ' ἑνός, καὶ τῶν Αὐτῶν Μεγαλειότητων τῶν Συμμάχων Ἡγεμόνων ἀπ' ἑτέρου, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν ἑαυτῶν Διαδόχων καὶ Κληρονόμων καὶ τῶν οἰκείων Αὐτῶν Κρατῶν καὶ ὑπηκόων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν ἐκχωρεῖ πρὸς τὰς Αὐτῶν Μεγαλειότητας τοὺς Συμμάχους Ἡγεμόνας πάσας τὰς ἐπὶ τῆς Ἑυρωπαϊκῆς ἡπείρου ἑδαφικὰς ἐκτάσεις τῆς Αὐτοκρατορίας Αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς γραμμῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους Αἴνου μέχρι τῆς ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου Μηδείας, ἐξαιρουμένης τῆς Ἀλβανίας. Τὸ ἀκριβὲς διάγραμμα τῆς ἀπὸ Αἴνου εἰς Μήδειαν μεθορίου θέλει προσδιορισθῆ ὑπὸ Διεθνούς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ αἱ Αὐτῶν Μεγαλειότητες οἱ Σύμμαχοι Ἡγεμόνες δηλοῦσιν ὅτι ἀναθέτουσιν εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας, εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, Βασιλέα τῆς Βοημίας κλπ. καὶ Ἀποστολικὸν Βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας, εἰς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας καὶ τῶν Βρετανικῶν Ἑδαφικῶν Ἐκτάσεων τῶν πέραν τῶν Θαλασσῶν, Αὐτοκράτορα τῶν Ἰνδιῶν, εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῆς Ἰταλίας καὶ εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, τὴν φροντίδα τοῦ διακανονισμοῦ τῶν συνόρων τῆς Ἀλβανίας καὶ πάντων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν Ἀλβανίαν ζητημάτων.

Ἄρθρον 4.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν δηλοῖ ὅτι ἐκχωρεῖ εἰς τὰς Αὐτῶν Μεγαλειότητας τοὺς Συμμάχους Ἡγεμόνας τὴν νῆσον Κρήτην καὶ ὅτι παραιτεῖται ὑπὲρ Αὐτῶν πάντων τῶν ὄν ἐκέκτητο ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης κυριαρχικῶν καὶ ἄλλων δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 5.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ αἱ Αὐτῶν Μεγαλειότητες οἱ Σύμμαχοι Ἡγεμόνες δηλοῦσιν ὅτι ἐμπιστεύονται εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας, εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, Βασιλέα τῆς Βοημίας κλπ. καὶ Ἀποστολικὸν Βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας, εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας καὶ τῶν Βρετανικῶν Ἑδαφικῶν Ἐκτάσεων τῶν πέραν τῶν Θαλασσῶν, Αὐτοκράτορα τῶν Ἰνδιῶν, εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῆς Ἰταλίας καὶ εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, τὴν φροντίδα νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῆς τύχης πασῶν τῶν Ὀθωμανικῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἐκτὸς τῆς Κρήτης, καὶ περὶ τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἄθως.

Ἄρθρον 6.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ αἱ Αὐτῶν Μεγαλειότητες οἱ Σύμμαχοι Ἡγεμόνες δηλοῦσιν ὅτι

de régler les questions d'ordre financier résultant de l'état de guerre qui prend fin et des cessions territoriales ci-dessus mentionnées à la commission internationale convoquée à Paris, à laquelle ils ont délégué leurs représentants.

Article 7.

Les questions concernant les prisonniers de guerre, juridiction, nationalité et commerce seront réglées par des conventions spéciales.

Article final.

Le présent traité sera ratifié et les ratifications seront échangées à Londres dans le plus bref délai possible.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes ont signé le présent traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Londres, le 17 (30) Mai 1913, à midi (heure de Greenwich).

Etienne Skouloudis
J. Gennadius
G. Streit

Dr. St. Daneff
M. Iv. Madjaroff.

J. Popovitch
L. de Voïnovitch.

Stojan Novakovitch
And. Nikolitch
Mil. R. Vesnitch.
Ivan Pavlovitch.

Osman Nizamy
N. Batzaria
Ahmed Réchid

ἀναθέτουσι τὴν φροντίδα τοῦ διακανονισμοῦ τῶν ἐκ τῆς περαιουμένης ἐμπολέμου καταστάσεως καὶ τῶν προειρημένων ἐδαφικῶν ἐκχωρήσεων προκύπτόντων ζητημάτων οἰκονομικῆς φύσεως εἰς τὴν ἐν Παρισίοις συνεληθούσαν Διεθνή Ἐπιτροπήν, εἰς ἣν ἀπέστειλαν τοὺς ἑαυτῶν Ἀντιπροσώπους.

Ἄρθρον 7.

Τὰ ἀφορῶντα εἰς τοὺς αἰχμαλώτους, δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, ἐθνικότητα καὶ ἐμπορίαν ζητήματα κανονισθήσονται δι' εἰδικῶν Συμβάσεων.

Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον.

Ἡ παρούσα Συνθήκη κυρωθήσεται καὶ αἱ ἐπικυρώσεις ἀνταλλαγῆσονται ἐν Λονδίῳ τὸ ταχύτερον.

Εἰς πίστῳσιν οἱ πληρεξούσιοι τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν ὑπέγραψαν τὴν παρούσαν Συνθήκην καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο ἐν Λονδίῳ τῇ 17/30 Μαΐου 1913, μεσημέριαν 35 (ᾧραν Γκρήνουιτς).

Στέφανος Σκουλούδης
Ἰωάννης Γεννάδιος
Γεώργιος Στρέιτ.

Δρ. Στογιάν Δάνεφ
Μιχ. Ἰβ. Ματζάρωφ.

Ι. Πόποβιτς
Λ. ντέ Βοϊνοβιτς.

Στογιάν Νοβάκοβιτς
Ἄνδρ. Νικόλιτς
Μιλ. Ρ. Βέσνιτς
Ἰβάν Παύλοβιτς.

Ὄσμάν Νιζαμῆ
Ν. Μπατσαρία
Ἀχμέτ Ρεσσῆτ.

